

АКТ
лісопатологічного обстеження та
оцінки санітарного стану насаджень

12.01.2026 року

м. Тростянець

Нами: інженером-лісопатологом I категорії відділу лісової фітопатології ДСЛП «Харківлісозахист» Коровкою Т.І., помічником начальника Тростянецького надлісництва Назаренком О.М., інженером охорони та захисту лісу I категорії філії «Північний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Яценком О.С., лісничим Нескучанського лісництва Гашутою В.В., лісничим Литовського лісництва Гордієнком С.В., лісничим Тростянецького лісництва Костюченком О.П. проведено обстеження насаджень Тростянецького надлісництва філії «Північний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Сумської області з метою визначення та оцінки їх санітарного стану.

Загальна площа обстеження – **52,2 гектарів.**

В результаті обстеження встановлено наступне:

Нескучанське (Краснянське) лісництво – 23,1 га

Номер кварталу	Номер виділу	Площа ділянки	Коротка таксаційна характеристика відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2022 року						
			Склад	Вік, років	Повнота	Бонітет	Середня висота, метрів	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м.
10	15	2,0	6ДЗЗЯЗ1ВРЬ+ЛПД	71	0.62	1А	26	34	300
26	8	6,2	4ДЗЗЯЗ2ЛПД1КЛГ	100	0.71	2	27	36	316
59	1	14,0	4ДЗ4ЯЗ1ЛПД1КЛГ	90	0.71	1	26	28	316
60	18	0,9	7ДЗ1ЯЗ1КЛГ1ЛПД	112	0.68	2	27	32	327

За результатами проведення повторного лісопатологічного обстеження даних ділянок було встановлено, що дерева ослаблені та відмирають внаслідок ураження їх інфекційними хворобами. Ступінь ураження - слабкий та середній, характер розповсюдження - дифузний та груповий. Серед виявлених хвороб найбільш розповсюджені такі як: опеньок осінній, несправжній дубовий трутовик, сірчано-жовтий трутовик, справжній трутовик, трахеомікоз, про що свідчать, некрози, напливи, душла, наявність стовбурових та комлевих гнилей, плодових тіл дереворуйнівних грибів. Відмічено заселення ослаблених дерев та їх груп омелою білою, на окремих деревах заселення крони досягає 50%. Ослаблені дерева (III-IV категорії стану) з ознаками ураження стовбуровими шкідниками. Сухостійні дерева (V та VI категорії стану) відпрацьовані стовбуровими комахами-деструкторами з родин вусачів та златок. Окрім цього в насажденні присутні дерева з виваленою кореневою системою, зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі, дерева з численними ознаками пошкодження стовбурів низькими температурами (морозобоїнами), що призводять до ураження дерев інфекційними хворобами та сприяють їх подальшому розповсюдженню.

Нескучанське лісництво – 17,9 га

Номер кварталу	Номер виділу	Площа ділянки	Коротка таксаційна характеристика відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2022 року						
			Склад	Вік, років	Повнота	Бонітет	Середня висота, метрів	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м.
77	4	17,9	5ДЗ4ЯЗ1КЛГ+ЛПД+ГЗ	119	0.61	1	28	32	317

За результатами повторного лісопатологічного обстеження було виявлено, що в даному виділі дерева ослаблені та відмирають внаслідок ураження їх комплексом інфекційних хвороб. Ступінь ураження - слабкий та середній, характер розповсюдження - дифузний та груповий. Серед хвороб відмічено несправжній дубовий трутовик, опеньок осінній, бактеріальний рак, справжній трутовик, халаровий некроз про що свідчать наявність стовбурових та комлевих гнилей, плодових тіл дереворуйнівних грибів, некрозів, напливів, сухостійних дерев, всохлих та всихаючих водяних пагонів, скелетних гілок та верхівок дерев. Ослаблені дерева (III-IV категорії стану) з ознаками ураження стовбуровими шкідниками (вхідні отвори, маточні та личинкові ходи, шлюбні камери). Окрім цього, в насадженні присутні дерева зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з ознаками пошкодження низькими температурами (морозобоїнами), через які проникають збудники інфекційних хвороб, які згодом призводять до ураження стовбурів гнилизною.

Литовське лісництво – 5,1 га

Номер кварталу	Номер виділу	Площа ділянки	Коротка таксаційна характеристика відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2022 року						
			Склад	Вік, років	Повнота	Бонітет	Середня висота, метрів	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб.м.
38	4	0,5	4ДЗ6ЯЗ+КЛГ	95	0.74	2	25	32	401
52	2	4,0	10ДЗ	104	0.73	1	28	36	367
55	2	0,3	6ДЗ4ЯЗ+КЛГ	84	0.72	2	24	30	341
55	3	0,3	7ДЗЗЯЗ	84	0.76	1	26	32	391

Під час проведення повторного лісопатологічного обстеження даних ділянок було встановлено, що дерева ослаблені та відмирають внаслідок ураження їх інфекційними хворобами. Ступінь ураження - слабкий та середній, характер розповсюдження – поодинокий дифузний та груповий. Серед виявлених хвороб найбільш розповсюджені такі як: опеньок осінній, несправжній дубовий трутовик, сірчано-жовтий трутовик, справжній трутовик, трахеомікоз, про що свідчать, некрози, напливи, дупла, наявність стовбурових та комлевих гнилей, плодових тіл дереворуйнівних грибів. Відмічено заселення ослаблених дерев та їх груп омелою білою, на окремих деревах заселення крони досягає 50%. Ослаблені дерева (III-IV категорії стану) з ознаками ураження стовбуровими шкідниками. Сухостійні дерева (V та VI категорії стану) відпрацьовані стовбуровими комахами-деструкторами з родин вусачів та златок. Окрім цього в насадженні присутні дерева з виваленою кореневою системою, зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі, дерева з численними ознаками пошкодження стовбурів низькими температурами (морозобоїнами), що призводять до ураження дерев інфекційними хворобами та сприяють їх подальшому розповсюдженню.

Тростянецьке лісництво – 6,1га

Номер кварталу	Номер виділу	Площа ділянки	Коротка таксаційна характеристика відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2022 року						
			Склад	Вік, років	Повнота	Бонітет	Середня висота, метрів	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб.м.
9	14	1,0	8ЯЛЕ1СЗ1МДЕ	109	0.50	1	28	36	372

26	11.2	1,7	10СЗ	119	0.82	1	31	50	597
----	------	-----	------	-----	------	---	----	----	-----

За результатами проведення повторного лісопатологічного обстеження даних ділянок було встановлено, що дерева ослаблені та відмирають внаслідок ураження їх інфекційними хворобами: коренева і соснова губка та пошкодження стовбуровими шкідниками. Ступінь ураження середній, характер всихання груповий та куртиний. Куртини починають заростати злаковою рослинністю та чагарниками. По периметру куртин знаходяться стоячі та повалені дерева V-VI категорії стану, відпрацьовані стовбуровими шкідниками (вусачі, златки). Коренева система вивалених дерев уражена гнилизною корозійно-деструктивного типу. Дерев у міжосередковому просторі (III-IV категорії стану) мають вкорочену блідо-зелену хвою, вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками з родини короїдів (верхівковий та шестизубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди). Відмічено дерева з плодовими тілами облямованого трутовика та з ознаками ураження раком-сірянкою. В насадженні присутні дерева зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

Номер кварталу	Номер виділу	Площа ділянки	Коротка таксаційна характеристика відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2022 року						
			Склад	Вік, років	Повнота	Бонітет	Середня висота, метрів	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб.м.
71	7	3,4	5Д35ЯЗ	114	0.67	1	28	40	392

За результатами проведення повторного лісопатологічного обстеження даних ділянок було встановлено, що дерева ослаблені та відмирають внаслідок ураження їх інфекційними хворобами. Ступінь ураження - слабкий та середній, характер розповсюдження — поодинокий, дифузний та груповий. Серед виявлених хвороб найбільш розповсюджені такі як: опеньок осінній, несправжній дубовий трутовик, сірчано-жовтий трутовик, справжній трутовик, трахеомікоз, про що свідчать, некрози, напливи, дупла, наявність стовбурових та комлевих гнилей, плодових тіл дереворуйнівних грибів. Відмічено заселення ослаблених дерев та їх груп омелою білою, на окремих деревах заселення крони досягає 50%. Ослаблені дерева (III-IV категорії стану) з ознаками ураження стовбуровими шкідниками. Сухостійні дерева (V та VI категорії стану) відпрацьовані стовбуровими комахами-деструкторами з родин вусачів та златок. Окрім цього в насадженні присутні дерева з виваленою кореневою системою, зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі, дерева з численними ознаками пошкодження стовбурів низькими температурами (морозобоїнами), що призводять до ураження дерев інфекційними хворобами та сприяють їх подальшому розповсюдженню.

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

В обстежених насадженнях виявлено осередки інфекційних хвороб та стовбурових шкідників, наявність яких значно ослаблює деревостани, що в свою чергу негативно впливає на їх загальний санітарний стан, який на час обстеження можна характеризувати як незадовільний, збільшує можливість подальшого розповсюдження наявних хвороб і шкідників. Враховуючи біологічні особливості виявлених у вищеперелічених насадженнях інфекційних хвороб та стовбурових шкідників рекомендовано, керуючись п. 12 – 26 «Санітарних правил в лісах України» провести заходи з поліпшення санітарного стану лісів у 2026 році, з урахуванням ступеню поширення виявлених хвороб — вибіркові санітарні рубки (на загальній площі **52,2 га**) з вилученням з деревостанів небезпечних сухостійних, відмираючих дерев, з ознаками ураження стовбуровими та комлевими гнилями, дерев з ознаками заселення стовбуровими

шкідниками та дерев з плодовими тілами дереворуйнівних грибних хвороб. Адже зменшити наслідки розвитку стовбурових шкідників та інфекційних хвороб, попередити розповсюдження по площі та масове розмноження шкідників можливо тільки при своєчасному та обґрунтованому застосуванні комплексу заходів з поліпшення санітарного стану лісів.

Акт складено в 3 – х примірниках:

1 – ДСЛП «Харківлісозахист».

2 – Тростянецьке надлісництво філії «Північний лісовий офіс» ДП «Ліси України»

3 – Північне міжрегіональне управління лісового та мисливського господарства.

Підписи:

Коровка Т.І.

Назаренко О.М.

Ященко О.С.

Гашута В.В.

Гордієнко С.В.

Костюченко О.П.